

1. Wat houdt Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) in?

De UPV legt door middel van wet- en regelgeving de verantwoordelijkheid voor het financieren en organiseren van het afvalbeheer, zoals inzameling en recycling van de producten, bij de producenten en importeurs die deze voor het eerst op de Nederlandse markt brengen. De UPV geldt ook ingeval er geen algemeen verbindend verklaring is afgegeven.

2. Wat is de afvalbeheerbijdrageovereenkomst (ABBO)?

Een ABBO is een overeenkomst tussen een individuele producent of importeur en de organisatie, in dit geval Stichting OPEN, die namens die producent of importeur collectief de regie voert over en uitvoering geeft aan de UPV. In de ABBO is onder meer geregeld wat de financiële bijdrage van een producent of importeur is voor de uitvoering van de UPV verplichtingen.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de ABBO van Stichting OPEN algemeen verbindend verklaard (AVV). Dit betekent dat de ABBO geldt voor alle producenten en importeurs die vallen onder de werking van de ABBO. Ook indien die producenten en importeurs niet individueel de ABBO zijn aangegaan met Stichting OPEN.

Door middel van de AVV wordt een gelijk speelveld gecreëerd en dragen producenten en importeurs op een gelijke wijze bij aan de afvalbeheerstructuur van afgedankte elektrische apparaten en lampen.

3. Wat is een Algemeen Verbindend Verklaring (AVV) en welke rol heeft Stichting OPEN hierin?

Een (ABBO) kan op verzoek van de meerderheid van de producenten en importeurs algemeen verbindend worden verklaard door de overheid uit hoofde van de Wet Milieubeheer. Indien een AVV wordt verleend, gelden de afspraken zoals opgenomen in de ABBO voor alle producenten en importeurs die onder de werking van de ABBO vallen. Dus, ook voor de producenten en importeurs die niet individueel een ABBO zijn aangegaan met Stichting OPEN. Een AVV zorgt voor een solide en fair financieringsstelsel waar alle producenten en importeurs op een gelijke wijze aan bijdragen.

Stichting OPEN is in 2019 opgericht en neemt sinds de inwerkingtreding van de huidige AVV de UPV verplichtingen voor elektrische en elektronische apparaten – waaronder lampen – op zich. Stichting OPEN voert de regie en besteedt uitvoeringstaken uit aan marktpartijen. De huidige AVV is geldig tot en met 31 december 2025. Stichting OPEN vraagt een nieuwe AVV aan bij de overheid om deze taken ook in de toekomst te kunnen blijven uitvoeren. De nieuwe AVV wordt voor vijf jaar aangevraagd.

Stichting OPEN heeft als doel de positie van producenten en importeurs te versterken en te ontlasten.

4. Voor wie geldt de algemeen verbindend verklaring (AVV)?

Stichting OPEN vraagt een AVV aan voor alle producenten en importeurs van elektrische en elektronische apparaten en lampen in Nederland die onder de producentenverantwoordelijkheid vallen.

5. Hoe lang is een AVV geldig?

Een AVV is maximaal vijf jaar geldig. Aan het einde van de looptijd kan opnieuw een AVV-verzoek worden ingediend. Dit is nu het geval. De huidige AVV loopt op 31 december 2025 af. Als er een nieuwe AVV wordt verstrekt, dan geldt deze voor vijf jaar.

6. Wat zijn de gevolgen van een AVV?

Een AVV verplicht alle producenten en importeurs van elektrische apparaten en lampen die op de Nederlandse markt actief zijn naar rato van hun activiteiten bij te dragen aan de inzameling en verwerking van elektrisch afval. Daarmee ontstaat een gelijk speelveld en een solide basis voor de financiering van de inzameling en recycling waarvoor producenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Zonder een AVV ontstaat een race-to-the-bottom waarbij producenten en importeurs zich naar alle waarschijnlijkheid aansluiten bij de organisatie die de laagste kosten rekent. Hierdoor wordt het lastig om langetermijn investeringen te doen voor de verschillende organisaties en is er tussen producenten en importeurs geen zekerheid dat sprake is van een 'level playing field' en dat uitvoering wordt gegeven aan de producentenverantwoordelijkheid.

7. Heeft de algemeen verbindend verklaring (AVV) invloed op het tarief?

De AVV heeft geen directe invloed op het tarief. De verantwoordelijkheid voor de vaststelling van tarieven is binnen stichting OPEN primair gelegd bij het bestuur waarin alle branches zijn vertegenwoordigd. Jaarlijks wordt de hoogte van de tarieven voor alle producten vastgesteld. Dit wordt gedaan op basis van een inschatting van de kosten die gemaakt moeten worden om de doelstellingen van producenten en importeurs te kunnen halen. Eventuele verhoging van de tarieven heeft te maken met;

- De hoeveelheid ingezamelde afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) en lampen;
- Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving en compliance;
- De opbrengstprijzen van de grondstoffen;
- De tariefontwikkelingen van inzamelaars, transporteurs, sorteerdere en verwerkers;
- De hoeveelheid op de markt gebrachte elektrische en elektronische apparatuur (EEA) en lampen.

8. Hoe wordt producentenverantwoordelijkheid in de praktijk uitgevoerd door Stichting OPEN?

Via de algemeen verbindend verklaring (AVV) organiseert en regisseert Stichting OPEN de inzameling en recycling van afgedankte elektrische apparaten en lampen via een landelijk dekkend netwerk van inleverpunten, zoals winkels en gemeentelijke milieustraten. Stichting OPEN zorgt ervoor dat de ingezamelde afgedankte elektrische apparaten en lampen worden getransporteerd, gesorteerd en verwerkt bij gecertificeerde recyclers, waarbij waardevolle grondstoffen worden teruggewonnen voor hergebruik en gevaarlijke stoffen worden verwijderd.

Om tot een duurzame samenleving te komen moet onze economie in 2050 volledig draaien op herbruikbare grondstoffen. Stichting OPEN is een belangrijke speler en het kennisinstituut om die ambitie te realiseren door de e-waste sector meer circulair te maken. Stichting OPEN vindt het als producentenorganisatie van belang om aan wet- en regelgeving te voldoen en het voortouw te nemen in het pad richting een circulaire economie. En streeft ernaar om het gebruik van nieuwe grondstoffen te minimaliseren en teruggewonnen grondstoffen zo lang mogelijk in de waardeketen te houden. Via projecten, onderzoeken, partnerschappen en ons kenniscentrum geeft Stichting OPEN daar invulling aan.

9. Welke partijen werken samen met Stichting OPEN?

In nauwe samenwerking met brancheorganisaties vertegenwoordigen we de belangen van 5.700 aangesloten producenten en importeurs. Stichting OPEN werkt onder meer samen met gemeenten, retailorganisaties, inzamelbedrijven, transporteurs, sorteerdere en recyclers. Deze samenwerking zorgt voor een efficiënte uitvoering van de producentenverantwoordelijkheid. [Kijk hier voor het overzicht](#) van onze samenwerkingspartners en [hier voor de brancheverenigingen en de aangesloten organisaties](#).

10. Wat is een collectieve invulling van producentenverantwoordelijkheid met een algemeen verbindend verklaring (AVV)?

Een collectieve producentenverantwoordelijkheid via een AVV met Stichting OPEN zorgt ervoor dat:

- Producenten en importeurs aan het roer staan;
- Er een gelijk speelveld wordt gecreëerd doordat iedere producent en importeur naar rato bijdraagt in de kosten;
- 'Free riders' effectiever kunnen worden aangepakt;
- De organisatiestructuur en de kostenverdeling transparant zijn;
- Een afvalbeheerbijdrage per product transparant wordt vastgesteld;
- De concurrentie in de uitvoering toeneemt.

11. Wat zijn de voordelen van een collectieve aanpak zoals die van Stichting OPEN?

Een collectieve aanpak zorgt voor voordelen zodat Stichting OPEN de producentenverantwoordelijkheid efficiënt en kosteneffectief kan uitvoeren. Zoals:

- **Gelijke spelregels voor alle producenten en importeurs:** Een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) zorgt voor een uniforme verplichting voor de afvalfase voor alle producenten en importeurs die producten op de Nederlandse markt brengen. Een algemeen verbindend verklaring (AVV) draagt onder meer zorg voor een collectieve uitvoering en een 'level playing field' omdat alle producenten deel moeten nemen.
- **Verhoogde inzamelcapaciteit:** Door de gezamenlijke financiering door producenten en importeurs van inzameling en recycling van afgedankte elektrische apparaten en lampen, wordt de infrastructuur voor inzameling verbeterd en uitgebreid.
- **Kostenverdeling:** Producenten en importeurs delen de kosten van de inzameling en verwerking van afgedankte elektrische apparaten en lampen, wat leidt tot een eerlijkere verdeling van de financiële lasten en zorgt dat bedrijven hun verantwoordelijkheden kunnen nakomen.
- **Duidelijke verantwoordelijkheid:** Het maakt duidelijk dat Stichting OPEN namens de producenten en importeurs verantwoordelijk is voor de inzameling en recycling van afgedankte apparaten en lampen, waardoor het proces transparanter wordt en de naleving van wetgeving vergemakkelijkt wordt.
- **Hogere recyclingpercentages:** Een AVV kan bijdragen aan het verhogen van de recyclingpercentages door ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor het verzamelen, sorteren en hoogwaardig verwerken van afgedankte elektrische apparaten en lampen.
- **Bestrijding van illegale verwerking:** Door de verplichtingen in de AVV wordt het risico op illegale verwerking van elektrisch afval verminderd. Dit omdat producenten en importeurs verantwoordelijk zijn voor de verwerking volgens de wet.
- **Naleving van EU-regelgeving:** Een AVV helpt producenten en importeurs in overeenstemming te blijven met Europese wetgeving omtrent e-waste en circulariteit, zoals de EU Richtlijn Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE).
- **Voor het milieu:** Het bevorderen van een georganiseerde inzameling en verwerking van afgedankte elektrische apparaten en lampen draagt bij aan het reduceren van de milieuschade door onjuiste verwerking of storting van e-waste.

12. Hoe worden de kosten van producentenverantwoordelijkheid gedekt?

Aan Stichting OPEN dragen producenten en importeurs op grond van de afvalbeheerbijdrageovereenkomst (ABBO) een afvalbeheerbijdrage af. Met deze bijdrage worden de kosten die gemaakt moeten worden om de doelstellingen van producenten en importeurs te kunnen halen, betaald. Stichting OPEN werkt transparant en stelt jaarlijks tarieven vast die zijn afgestemd op de daadwerkelijke kosten. Dit op basis van een inschatting van de kosten die gemaakt moeten worden voor de inzameling, sortering en verwerking van afgedankte elektrische apparaten en lampen en de hoeveelheid producten die op de markt worden gebracht. Stichting OPEN heeft geen winstoogmerk.

13. Waar dragen de producenten en importeurs een afvalbeheerbijdrage voor af?

Het bestuur van Stichting OPEN, dat bestaat uit (vertegenwoordigers van de) producenten, stelt de begroting (wat kost het om de wettelijke doelstelling te kunnen halen) vast. Op basis van de kosten komt van elk product een kostendekkend tarief tot stand. De vaststelling van de activiteiten en de tarieven is dus primair een aangelegenheid van de producenten en importeurs. Stichting OPEN int vervolgens door middel van een AVV bij alle producenten en importeurs de afvalbeheerbijdrage, een en ander op basis van het tarief voor die producten.

14. Hoe wordt toezicht gehouden op producentenverantwoordelijkheid?

Het realiseren van de doelstellingen van producenten en importeurs (65% van het driejaarsgemiddelde PoM-gewicht van elektrische en elektronische apparaten (EEA) in de voorgaande drie jaren of 85% van het berekende afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) in het betreffende jaar WEEE Generated) wordt gecontroleerd door toezichthouders zoals de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Stichting OPEN rapporteert jaarlijks aan de overheid over de behaalde inzamel- en recyclingresultaten.

15. Hoe stimuleert Stichting OPEN innovatie in de sector?

Stichting OPEN investeert in oplossingen die de inzameling en recycling verbeteren en veiliger maken, zoals efficiëntere inzamelpunten en samenwerking met recyclers die nieuwe technologieën toepassen. Samen met onze samenwerkingspartners voeren we onderzoek uit en initiëren pilots om kennis te verzamelen over hoe we invulling kunnen geven aan een circulaire e-waste sector.

16. Wat is de toekomstvisie van Stichting OPEN voor producentenverantwoordelijkheid?

Stichting OPEN streeft naar een volledig circulaire economie. Dit betekent het verhogen van inzamelpercentages, het versterken van samenwerking in de keten en het stimuleren van recycling, hergebruik en levensduurverlening. Om tot een duurzame samenleving te komen moet onze economie in 2050 volledig draaien op herbruikbare grondstoffen. Stichting OPEN vindt het als producentenorganisatie van belang om aan wet- en regelgeving te voldoen en het voortouw te nemen in het pad richting een circulaire economie. We streven ernaar om het gebruik van nieuwe grondstoffen te minimaliseren en teruggewonnen grondstoffen zo lang mogelijk in de waardeketen te houden. Via projecten, onderzoeken, partnerschappen en ons kenniscentrum geven we daar invulling aan.

17. Wat doet Stichting OPEN om 'freeriders' in de markt tegen te gaan?

Het is belangrijk dat alle producenten en importeurs in gelijke mate bijdragen aan de inzameling en recycling van afgedankte elektrische en elektronische apparaten. Om dit 'level playing field' te bereiken zet Stichting OPEN een 'freerider' aanpak in. We attenderen producenten en importeurs van elektrische apparaten en lampen actief op hun producentenverantwoordelijkheid om te zorgen dat zij evenredig bijdragen. Deze plicht geldt immers voor iedere producent of importeur die in Nederland producten op de markt zet. Inmiddels hebben al meer dan 5.700 producenten en importeurs zich aangesloten.

18. Welke invloed hebben producenten en importeurs bij Stichting OPEN?

De producenten staan aan het roer bij Stichting OPEN. Elke productcategorie is door een branchevereniging vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting OPEN: witgoed, audio- en visual apparatuur, ICT, verlichting, elektrische (tuin)gereedschappen, zonnepanelen, lampen en overige elektrische apparatuur (ANStEC, FiAR CE, LightRec, NLdigital, SMR, SVEG en ZRN). Deze stichtingen verzorgen de contacten met de achterban.

19. Kan een producent of importeur een verzoek tot ontheffing van de AVV indienen?

Producenten en importeurs kunnen bij Rijkswaterstaat een ontheffing van de AVV aanvragen indien zij een oplossing bieden voor de doelmatige inzameling en recycling van hun e-waste die gelijkwaardig is aan of beter is dan de oplossing die het collectieve systeem biedt.